

2. Судебные уставы 20 ноября 1864 года, с изложением расуждений, на коих они составлены. Часть первая [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://civil.consultant.ru/reprint/books/115/107.html#img108>
3. Курс цивільного процесу : підручник / В.В. Комаров, В.А. Бігун, В.В. Баранкова та ін. ; за редакцією В.В. Комарова. — Х. : Право, 2011. — 1352 с.
4. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. — К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. — 624 с.
5. Фурса С.Я. Цюра Т.В. Докази і доказування у цивільному процесі: науково-практичний посібник. (Серія: Процесуальні науки) / С.Я. Фурса, Т.В. Цюра — К.: Видавець Фурса С.Я., КНТ, 2005. — 256 с.
6. Бадила О. О. Актуальні проблеми забезпечення доказів у цивільному процесі України: необхідність законодавчої регламентації / О.О. Бадила // Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. — 2014. — № 1 (99). — С. 103-106.

УСТЮШЕНКО С. Е.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного процесу

ПОВЕРНЕННЯ СУДОВОГО ЗБОРУ

Відповідно до статті 7 Закону України «Про судовий збір» сплачена сума судового збору повертається за ухвалою суду в разі:

- 1) зменшення розміру позовних вимог або внесення судового збору в більшому розмірі, ніж встановлено законом;
- 2) повернення заяви або скарги;
- 3) відмови у відкритті провадження у справі;
- 4) залишення заяви або скарги без розгляду (крім випадків, якщо такі заяви або скарги залишені без розгляду у зв'язку з повторним не-прибуттям позивача або за його клопотанням);
- 5) закриття провадження у справі.

У випадках, установлених пунктом 1, судовий збір повертається в розмірі переплаченої суми; в інших випадках, — повністю [1].

У разі виникнення підстави для повернення судового збору, його повернення здійснюється відповідно до Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 № 845. Зазначеною постановою визначено механізм виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ, прийнятих судами, а також іншими державними органами, які відповідно до закону мають право приймати такі рішення [2].

Повернення сплаченої суми судового збору здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади із забезпечення реалізації державної фінансової політики.

Листом Державної судової адміністрації України від 08.11.2016 р. № 11-8060/16 «Про подання на повернення коштів помилково сплаченого судового збору» зазначено, що Постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету» одним з органів, що контролює справляння надходжень бюджету за кодом бюджетної класифікації 22030000 «Судовий збір та надходження від звернення застави у дохід держави» визначено суди загальної юрисдикції.

Тобто подання на повернення коштів помилково зарахованого судового збору до органу Державної казначейської служби України повинно здійснюватися судами.

Відповідно до зазначеного суди повинні здійснювати контроль не тільки за надходженням коштів судового збору до державного бюджету та за їх поверненням платникам.

Варто зазначити, що 08.11.2016 р. набрав чинності наказ Міністерства фінансів України від 19.09.2016 р. № 827 «Про затвердження Змін до Порядку повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів», затверджено Подання на повернення помилково або надміру зарахованих до бюджету зборів, платежів та інших доходів бюджету, яке надається платнику органом, що контролює справляння надходжень бюджету (тобто місцевими загальними судами Одеської області) [3].

Повернення помилково або надміру зарахованих до бюджету податків, зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджетів здійснюється за поданням органів, що контролюють справляння надходжень бюджету. Подання надається до органу Державної казначейської служби України за формою, передбаченою відповідними спільними нормативно-правовими актами Державного казначейства України та органів, що контролюють справляння надходжень бюджету, з питань повернення помилково або надміру зарахованих до бюджету коштів, або в довільній формі на офіційному бланку установи, за підписом керівника установи або його заступників відповідно до їх компетенції з обов'язковим зазначенням такої інформації:

- 1) обґрунтування необхідності повернення коштів з бюджету;
- 2) найменування (П. І. Б.) платника;
- 3) ідентифікаційного коду за ЄДРПОУ або реєстраційного номера облікової картки платника податків з ДРФО, або серії та номера паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті);
- 4) суми платежу, що підлягає поверненню;

5) дати та номери розрахункового документа, який підтверджує перерахування коштів до відповідного бюджету.

Подання в довільній формі надається платником до органу органу Державної казначейської служби України разом із його заявою про повернення коштів з бюджету та оригіналом або копією розрахункового документа (квитанції, платіжного доручення тощо), який підтверджує перерахування коштів до бюджету.

Таким чином, у разі виникнення підстави для повернення судового збору за ухвалою суду його повернення здійснюється відповідно до Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 р. № 845, а у разі інших підстав, які не перераховані у ст. 7 Закону України «Про судовий збір», в тому числі сплати судового збору без подальшого звернення до суду і відповідно відсутності підстав для ухвалення судового рішення з питання повернення судового збору, кошти повертаються відповідно до Порядку затвердженого наказом Державної казначейської служби України від 10 грудня 2002 року № 226.

Список використаної літератури:

1. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 року № 3674-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2012. — № 14. — Ст. 87.
2. Про затвердження Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників: постанова Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 року № 845 // Офіційний вісник України. — 2011. — № 61. — Ст. 2431.
3. Про затвердження Змін до Порядку повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів: наказ Міністерства фінансів України від 19.09.2016 № 827 // Офіційний вісник України. — 2016. — № 86. — Ст. 2818.